

Udvalget foreslår derfor strafansvaret begrænset til grove forhold, medmindre særlige omstændigheder gør sig gældende, således at pligtforsømmelser af mindre grov karakter alene kan mødes med disciplinarmidler.

Endvidere foreslås det, at strafansvaret i de bestemmelser, der efter de gældende regler giver mulighed for at kunne straffe uagtsomme pligtforsømmelser, begrænses til groft uagtsomme forhold. Forseelser, som alene skyldes simpel uagtsomhed, vil således efter udvalgets forslag alene kunne sanktioneres med disciplinarmidler.

I gentagelsestilfælde vil det imidlertid være muligt at anvende straf, selv om den aktuelle overtrædelse i sig selv ikke kan medføre strafansvar, men kun disciplinansvar. Hvis f.eks. den pågældende gentagne gange er udeblevet fra tjeneste i kortere perioder og derved er blevet pålagt disciplinære sanktioner, er vedkommende således ved flere lejligheder blevet gjort opmærksom på det uacceptable i denne adfærd. Hvis den pågældende herefter fortsætter med sådanne korte udeblivelser, vil sagen efter omstændighederne kunne henføres under militær straffelov § 23 om udeblivelse (udvalgets forslag til § 25).

Samlet set betyder forslaget en væsentlig begrænsning af strafansvaret for militære pligtforsømmelser både, hvad angår gerningsbeskrivelsen, og kravet til tilregnelser. Udvalgets forslag til fremtidige straffebestemmelser er således set under ét i betydelig grad udtryk for en afkriminalisering, særligt hvad angår mindre alvorlige tilfælde af pligtforsømmelser i forhold til gældende ret.

Der henvises til betænkningens side 253 – 254.

3.6.3 Forsvarsministeriets overvejelser

Forsvarsministeriet kan tiltræde udvalgets forslag. Lovforslaget indeholder en ikke ubetydelig afkriminalisering i forhold til de gældende bestemmelser, da strafansvaret begrænses til de mere grove forhold og forhold, der skyldes forsæt eller grov uagtsomhed. Simpelt uagtsomme pligtforsømmelser vil herefter alene eventuelt kunne mødes med disciplinære sanktioner, forudsat betingelserne herfor er opfyldt efter disciplinarloven, jf. nærmere dette lovforslag.

3.7. Straffebestemmelser for pligtforsømmelser

Militær straffelov kapitel 7 indeholder de centrale straffebestemmelser for pligtforsømmelser inden for det militære forsvar. Som nævnt ovenfor erstatter disse regler navnlig de almindelige bestemmelser i straffeloven §§ 156 og 157 om offentligt ansattes pligtforsømmelser i tjenesten. Reglerne omfatter dels en ge-

nerelt formuleret bestemmelse (§ 15), dels en række bestemmelser som regulerer strafansvaret for bestemte former for pligtstridig adfærd, f.eks. ulydighed, respektstridig adfærd og vagtforseelser. At disse specifikke beskrevne tilfælde af pligtforsømmelser er udskilt fra den almindelige bestemmelse i § 15, er dels historisk betinget, dels er det som følge af disse lovovertrædelsers mere alvorlige karakter fundet nødvendigt at optage højere strafferammer i forhold til den, der findes i § 15.

Udvalget om den militære straffe- og retsplejeordning har ikke fundet grundlag for at foreslå nogle af de gældende straffebestemmelser for pligtforsømmelser i kapitel 7 ophævet. Dette gælder også den generelle bestemmelse om pligtforsømmelse i militær straffelov § 15, jf. nærmere nedenfor under punkt 3.8.

Udvalget har derimod fundet det hensigtsmæssigt, at en række pligtforsømmelser, som efter gældende ret henføres til den generelle bestemmelse om pligtforsømmelse, udskilles til særskilte bestemmelser. Der henvises til forslagene til § 17, § 18, § 19 og § 22 og bemærkningerne til disse bestemmelser samt nedenfor under punkt 3.9.

3.8. Militær straffelov § 15 (lovforslagets § 28)

3.8.1. Gældende ret

Efter militær straffelov § 15 kan den straffes, der undlader at efterkomme de pligter som tjenesten medfører, hvis forholdet ikke kan henføres til andre bestemmelser i den militære straffelov.

§ 15 skal ses i sammenhæng med de øvrige bestemmelser i kapitel 7 i militær straffelov om strafansvar for pligtforsømmelser. Det gælder f.eks. bestemmelserne i § 16 om forseelser over for vagt (ulydighed), § 17 om mytteri, § 23 om udeblivelse fra tjeneste og § 26 om vagtforseelser. De forhold, der er omfattet af disse bestemmelser, vedrører kvalificerede former for pligtforsømmelser og er derfor udskilt i specifikke bestemmelser, jf. herved bemærkningerne til § 15 i lovforslaget om militær straffelov fra 1972, Folketingstidende 1972-73, tillæg A, sp. 13, og betænkning nr. 1435/04 side 93. § 15 er således subsidier i forhold til de øvrige regler om pligtforsømmelser og finder kun anvendelse på forhold, som ikke kan henføres til disse specifikke bestemmelser. § 15 omfatter både forsætlige og uagtsomme overtrædelser, herunder overtrædelser, der alene skyldes simpel uagtsomhed.

For militært personel følger tjenesteplichterne i alt væsentligt af forskellige skriftlige regelsæt, der gælder for det enkelte tjenestested. Som eksempler kan nævnes kasernemeddelelser, blivende bestemmelser,